

ОБЩЕСТВЕНИ НАГЛАСИ

СЕПТЕМВРИ 2016

ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО

Реализация на изследването	Алфа Рисърч
Период на провеждане	09 септември – 15 септември 2016г.
Представителност	За пълнолетното население на страната
Обем на извадката	1026 ефективни интервюта
Метод на формиране на извадката	Стратифицирана извадка по тип населено място с квота въз основа на признаците възраст, пол, образование
Метод на набиране на информацията	Пряко стандартизирано интервю по домовете на интервюираните лица

ОБЩЕСТВЕНИ НАГЛАСИ

Регулярното тримесечно проучване на агенция Алфа Рисърч, проведено в периода 9-15 септември сред 1026 пълнолетни жители на страната, очертава следните основни тенденции в обществените нагласи и политическата картина в страната:

- България влиза в кандидат-президентската кампания със запазващо се ниско доверие към всички основни институции: парламент - 8%, главен прокурор - 10%, правителство - 16%, президент - 21%. В зависимост от силата на кандидатурите и доминиращите теми в кампанията, тази постоянстваща криза на доверие може да доведе до протестен вот, или до апатия и слаба избирателна активност.
- Фокусът върху президентската институция, която не е обвързана с текущите задачи на изпълнителната власт, дава шанс на българите да погледнат на предстоящите избори и през призмата на големите теми пред страната ни. Мониторингът на Алфа Рисърч позволява едно показателно сравнение между тревогите на българите преди 10 години, непосредствено преди Президентските избори от 2006г., и настоящите.
- Знаковите убийства и „голямата престъпност“ са детронирани от първото място и отстъпват с 20% назад в класацията. За сметка на това „корупцията“ не е помръднала с нито един процент във възприятието на тогавашните и сегашните българи (59%). Нагоре в класацията на вътрешно-политическите заплахи се изкачва демографският срив и побавното от очакванията след приемането на България в ЕС икономическо развитие на страната.
- Десет години по-късно най-съществените различия се наблюдават не толкова във вътрешните, колкото във външно-политическите тревоги. Ако през 2006г. българите са се притеснявали основно от глобалните епидемии, климатичните промени и международната организирана престъпност, сега само последната влиза в Топ 3 на тревогите. Възприятията за съвременните заплахи са доминирани от международния тероризъм, който заема безусловното първо място с 64% (ръст от над 30%), непосредствено следван от новата реалност - притока на бежанци (60%).

ОБЩЕСТВЕНИ НАГЛАСИ

- Само за едно десетилетие външно-политическата среда изглежда коренно променена и много по-тревожна за българите. Това определя и фокусът върху тези теми както на цялостните очаквания от политиците, така, в частност, и на предстоящата предизборна кампания.
- 57% от гражданите с право на глас заявяват готовност да гласуват на Президентските избори, а 51% - на Референдума, който ще се проведе заедно с тях.
- Напрежението, с което беше съпроводено излъчването на голяма част от президентските кандидатури, се е отразило негативно на рейтингите на Г.Първанов и лидерите на Реформаторския блок. Без поражения излизат К.Нинова, Т.Дончева, Кр.Каракачанов. Макар и с нарастваща поляризация в оценките, първо място по доверие запазва лидерът на ГЕРБ Б.Борисов.
- Преди да е известна номинацията за президент на управляващата партия не са възможни конкретни прогнози за изборите. Но регистрираните в септемврийското проучване на Алфа Рисърч нагласи позволяват да се ангажираме с няколко по-категорични тези: 1/ сигурен втори тур на изборите; 2/ мобилизация в ляво, стимулирана от съперничеството между кандидатурите и формациите в този спектър; 3/ решаващо значение за изхода от втория тур на конкретния кандидат на ГЕРБ.

Доверие в правителството и министрите

ДОВЕРИЕ В ПРАВИТЕЛСТВОТО И МИНИСТРИТЕ

Нарастваща тревожност от външно-политическата среда и умерена критичност във вътрешно-политически план доминират в общественото мнение два месеца преди президентските избори. Сравнение с нагласите отпреди десет години (също в навечерието на президентски вот) показва изместване на фокуса от вътрешните към външните заплахи. Преди едно десетилетие външно-политическите тревоги са били доста по-слаби и фрагментирани (международна организирана престъпност (41%), глобални епидемии (36%), климатични промени (35%), а днес са главният източник на напрежение у хората. Притокът на бежанци (61%) и рискът от тероризъм (64%) се открояват като водещи, като изпреварват дори текущите вътрешно-политически проблеми. Показателна за тревожността е оценката на обществото за политиката на правителството към бежанците: най-голяма част (43%) очакват повече твърдост в отстояване на позициите ни, срещу 20 на сто, които подкрепят квотите и мерките за интеграция.

За периода от 2006г. досега показните убийства и голямата престъпност, възприемани тогава като най-сериозна заплаха, са отстъпили значително по-назад в класацията. Други няколко проблема обаче остават във фокуса на вниманието. Корупцията, например, е „замръзнала“ на място – и днес, и преди десет години 59% са притеснени от нея. Най-голяма част от българите (41%) споделят, че въпреки липсата на промяна в материалното си положение през последните години живеят по-спокойно. Но нереализираните очаквания за по-бърз подем след приемането на България в ЕС, поставят икономическото (49%) и демографско (49%) развитие сред топ заплахите във вътрешно-политически аспект.

ДОВЕРИЕ В ПРАВИТЕЛСТВОТО И МИНИСТРИТЕ

Струпването на множество проблеми, които са различни по своята същност и респективно, по начини и възможности за разрешаване, изостря вниманието на хората. В комбинация с предстоящите президентски избори, тази ситуация поляризира общественото мнение по редица политически въпроси. Тенденцията проличава не само в отношението на избирателите към партиите и лидерите, но така също към правителството, институциите и политиките в отделните сфери.

За последните три месеца одобрението за работата на кабинета спада леко от 18% до 16%, а в оценките за дейността на премиера се увеличава поляризацията - нарастват и положителните (33%), и отрицателните (40%) мнения.

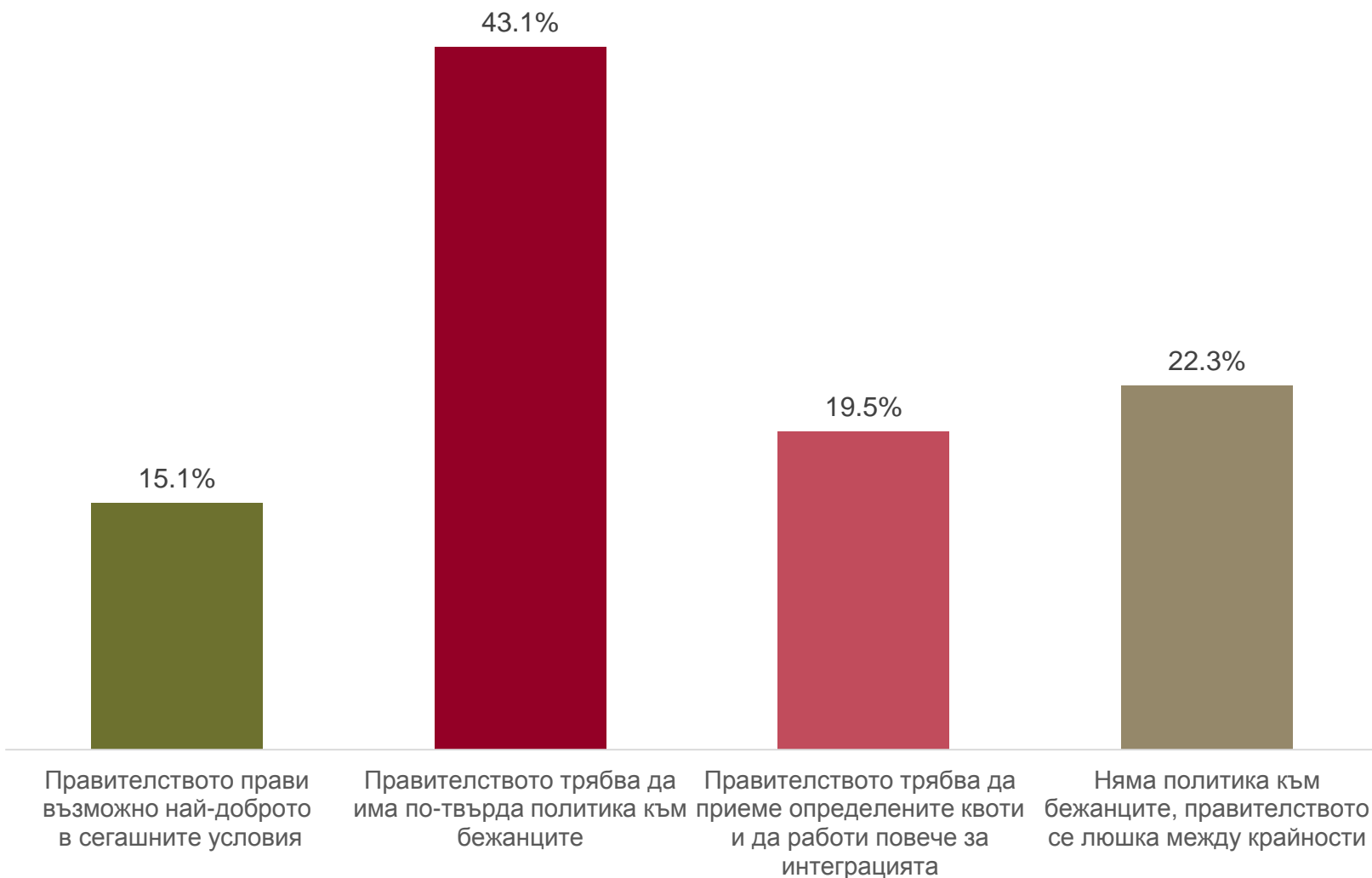
Сред министрите, вицепремиерът Т. Дончев и регионалният министър Л. Павлова продължават да се открояват като отличниците на кабинета. Позитивен тренд през периода регистрират спортния министър К. Кралев, транспортния И. Московски, енергийния Т. Петкова, а негативен – министрите на културата В. Рашидов и на икономиката Б. Лукарски.

Както показаха и предишните проучвания, хората имат силни очаквания към няколко министри с тежки и нуждаещи се от реформи ресори – образование, сигурност, правосъдие, здравеопазване. Сблъсъкът на множество разнопосочни интереси в тези сфери генерира противоречиво отношение и по-остра критика към дейността на образователния министър М. Кунева, вътрешния Р. Бъчварова, здравния П. Москов, правосъдния Е. Захариева.

НАЙ-СЕРИОЗНИ ВЪТРЕШНИ / ВЪНШНИ ЗАПЛАХИ ПРЕД СИГУРНОСТТА НА БЪЛГАРИЯ

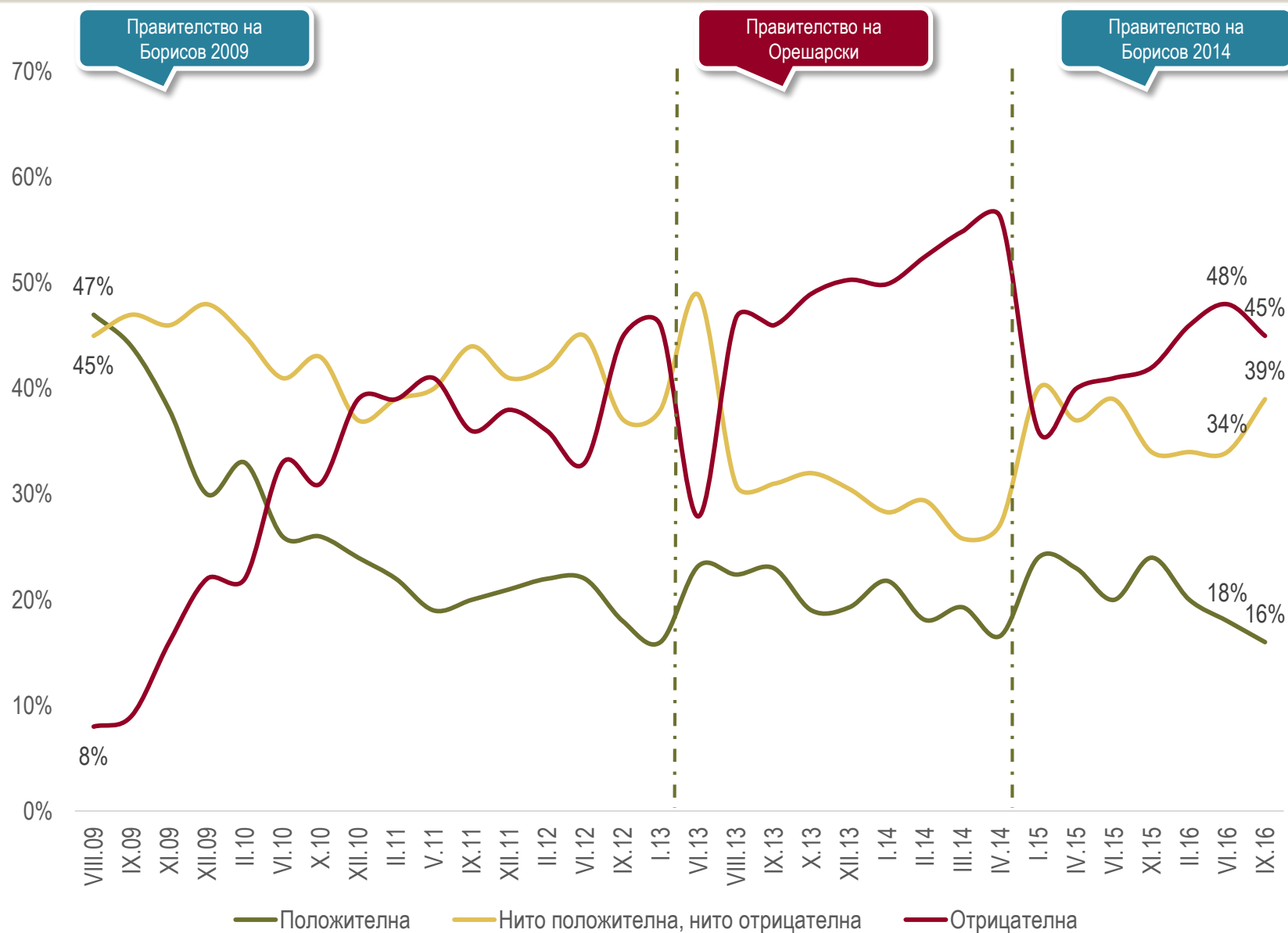
ОЦЕНКА ЗА ПОЛИТИКАТА НА ПРАВИТЕЛСТВОТО ЗА ПРИЕМ НА БЕЖАНЦИ

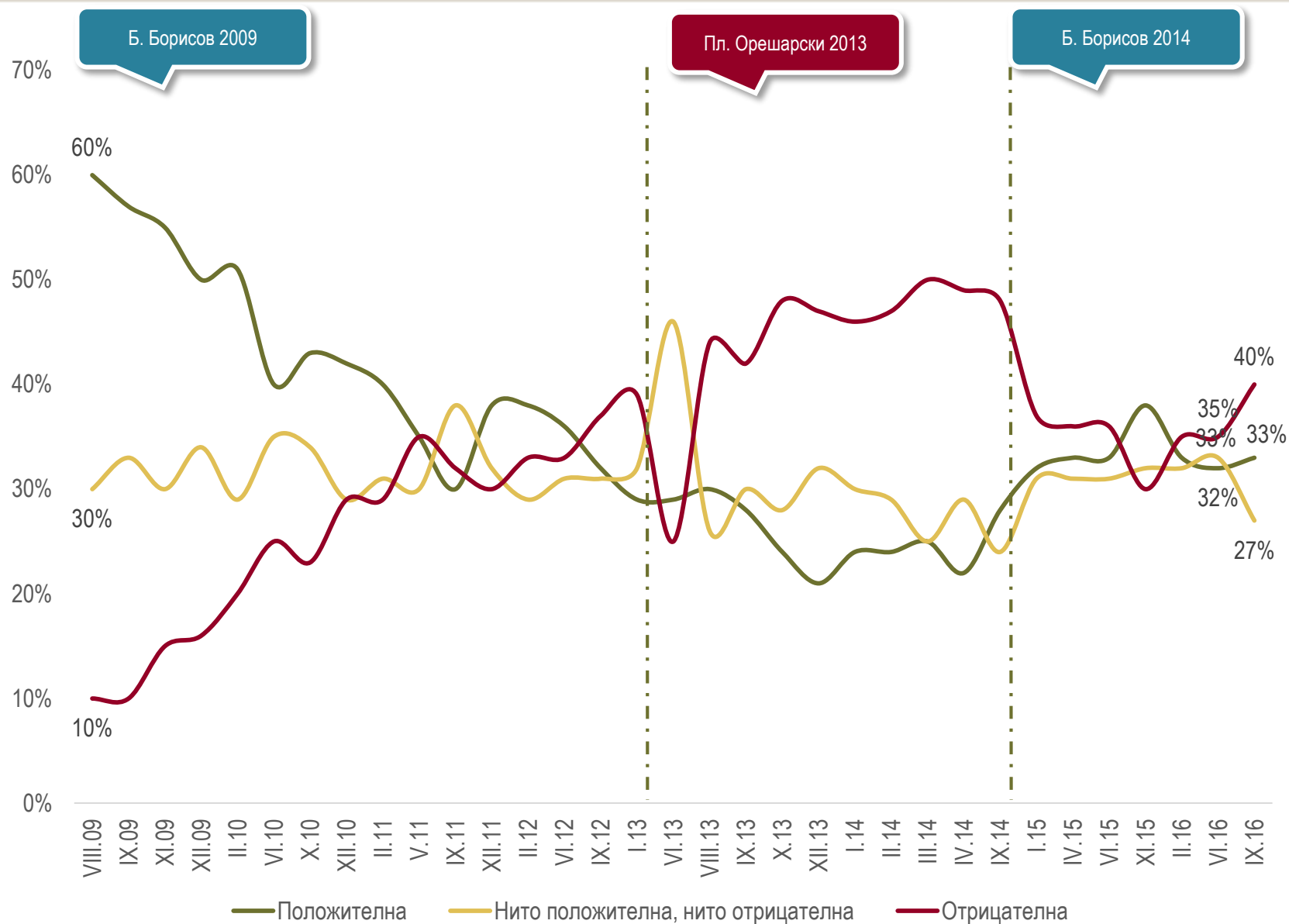
АКО СРАВНИТЕ С ПЕРИОД ОТ ПРЕДИ 2-3 ГОДИНИ, КАКВО БИХТЕ КАЗАЛИ ЗА МАТЕРИАЛНОТО СИ ПОЛОЖЕНИЕ ДНЕС?

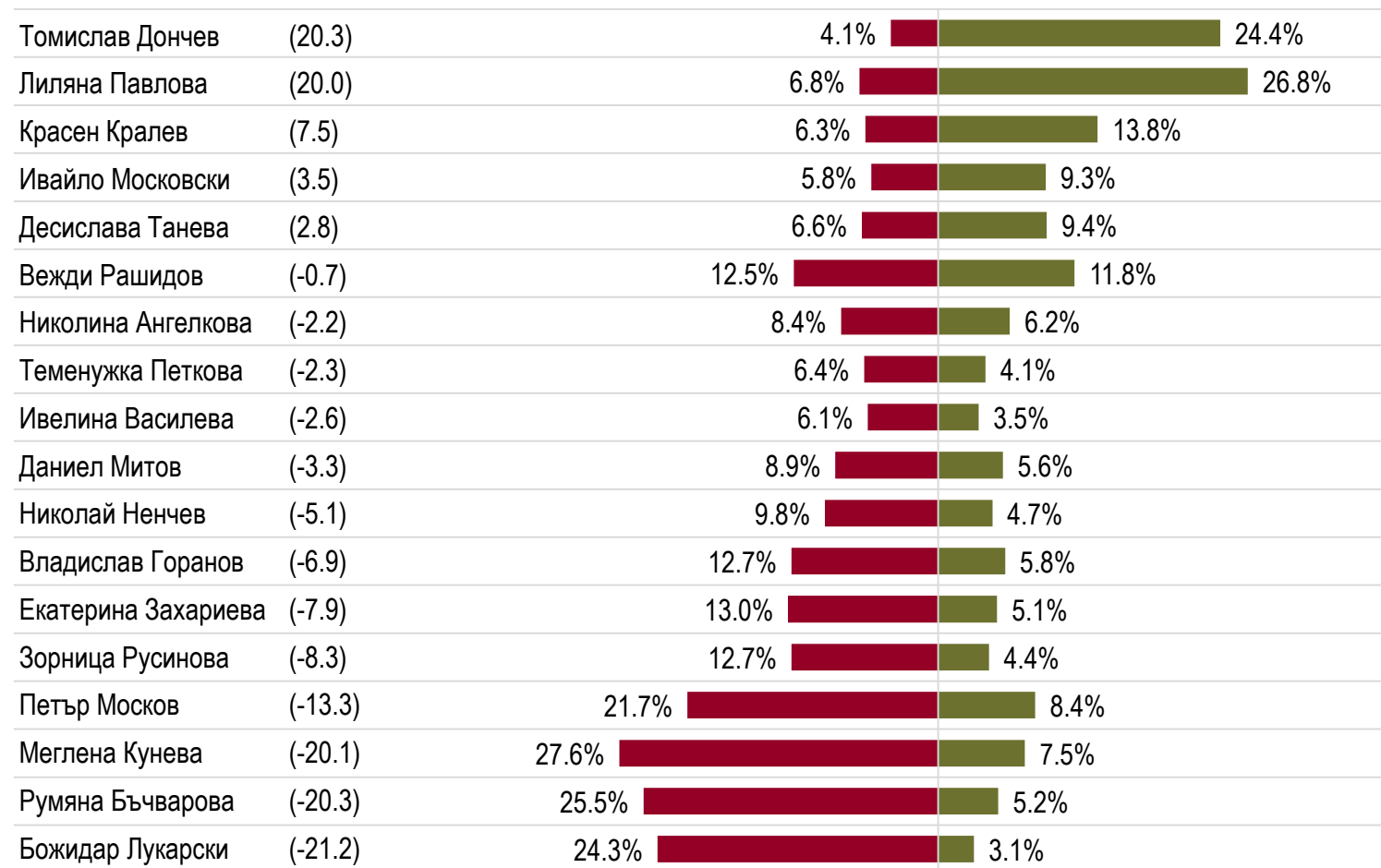
ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПРАВИТЕЛСТВОТО

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛЯ

ИНДЕКС ЗА ДЕЙНОСТТА НА МИНИСТРИТЕ

■ Неуспешни ■ Успешни

* Индексът за дейността на министрите се получава като разлика между дела на хората, които са ги определили като успешни и неуспешни.

Доверие в институциите

ДОВЕРИЕ В ИНСТИТУЦИИТЕ

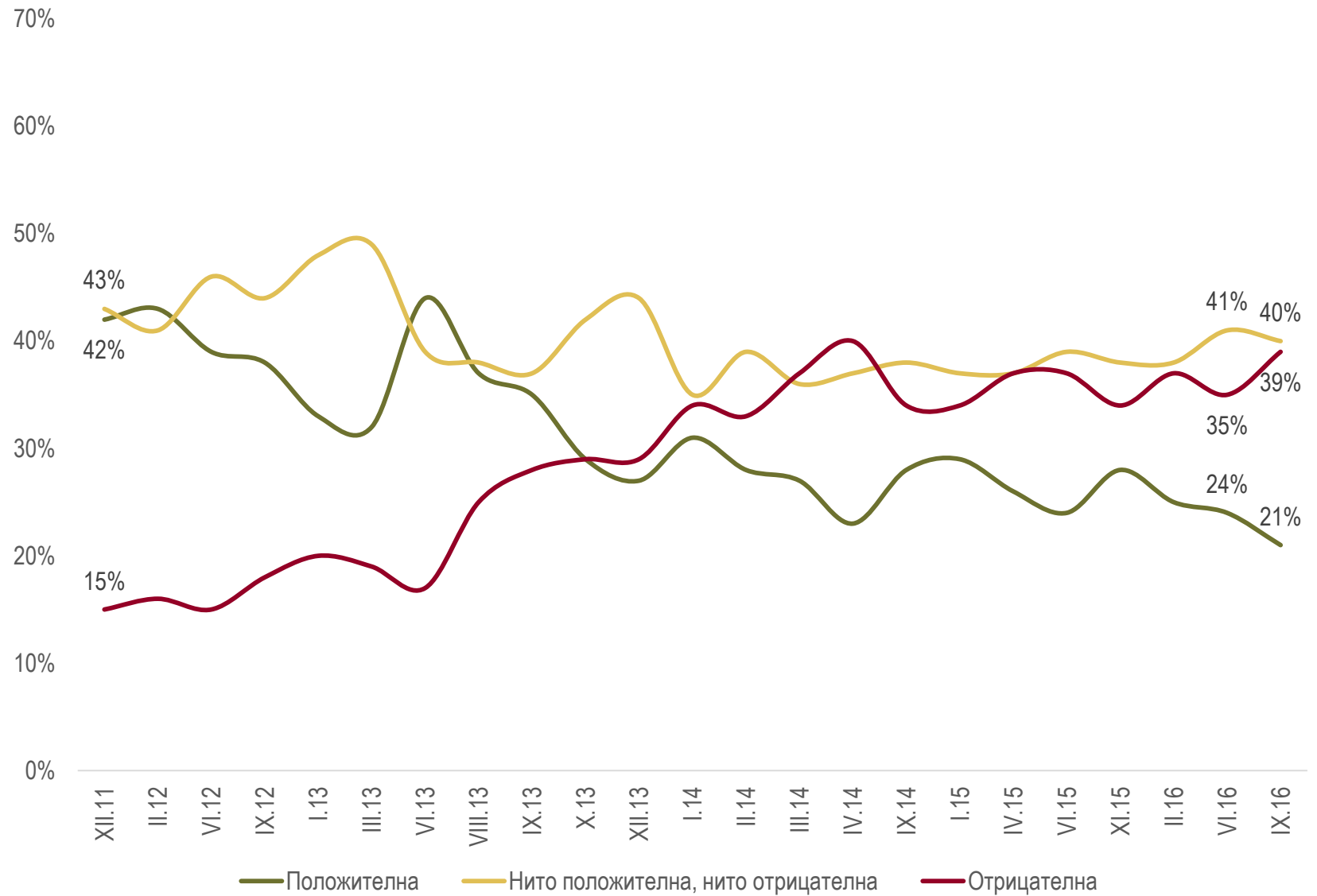
Доверието в институциите се запазва в рамките на регистрираното в няколко поредни проучвания ниско равнище.

С по-значима подкрепа се ползва президентът Росен Плевнелиев, който приключва мандата с одобрение от 21% и неодобрение от 39%.

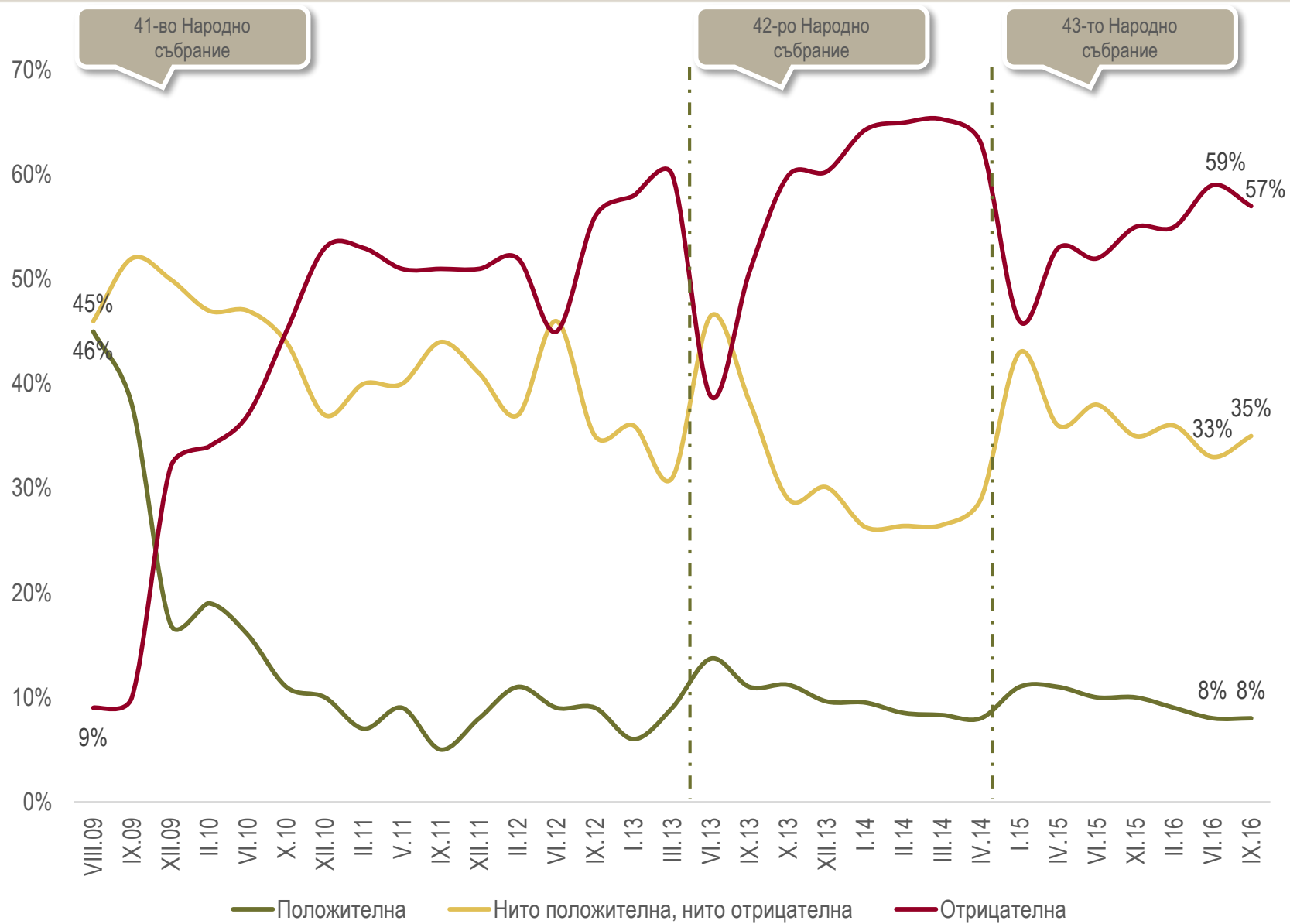
Доверието в парламента продължава да е устойчиво ниско (8%). Аналогично е отношението към главния прокурор (10% положителни оценки).

Армия и полиция – две много важни с оглед на актуалната ситуация институции – се ползват с малко по-високо доверие. Армията (28% одобрение срещу 28% неодобрение) остава с относително най-позитивно отношение, но и тя е засегната от тенденцията на поляризация. В мнението за полицията отрицателните оценки (44%) чувствително преобладават над положителните (17%).

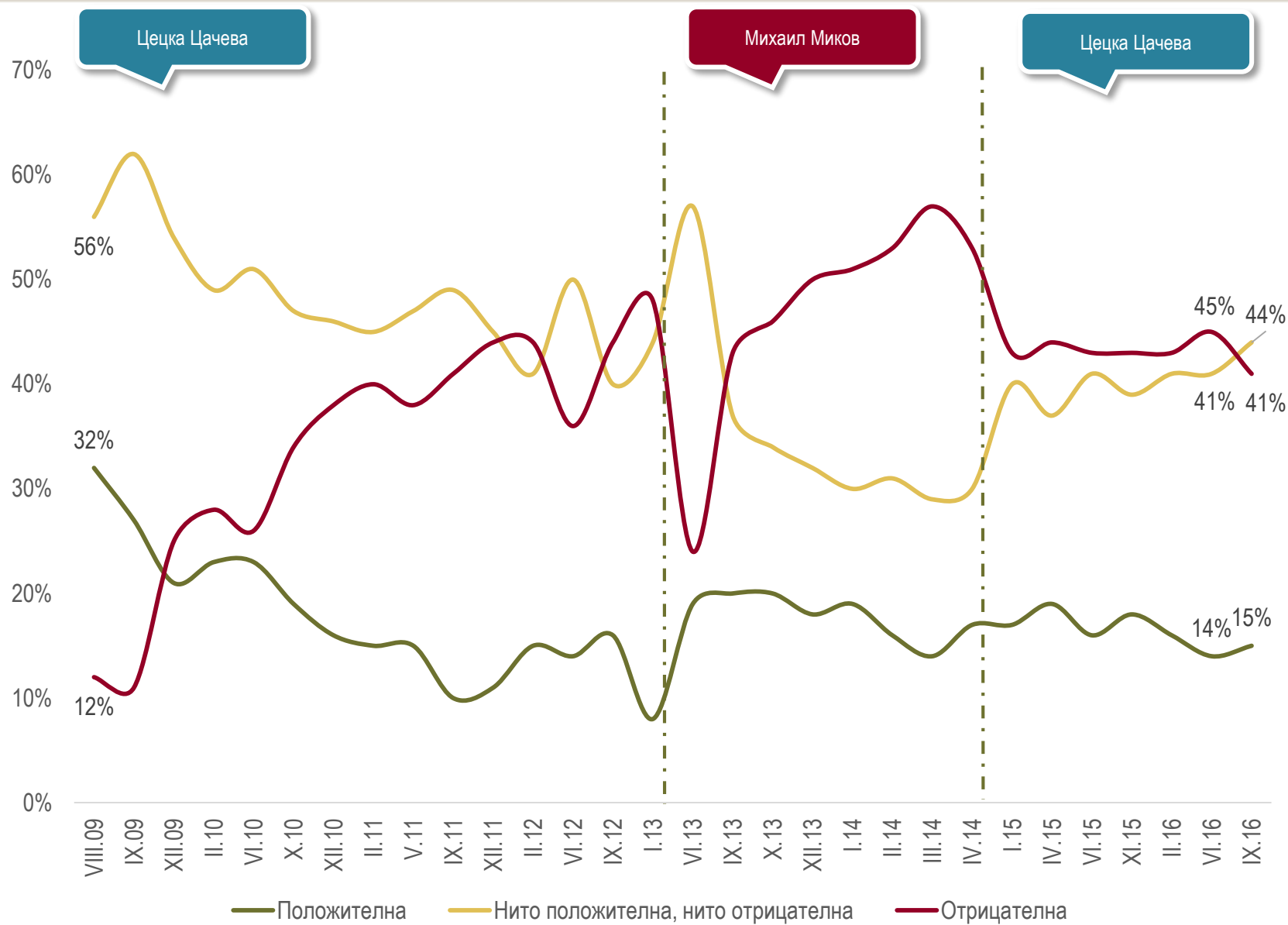
ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПРЕЗИДЕНТА РОСЕН ПЛЕВНЕЛИЕВ

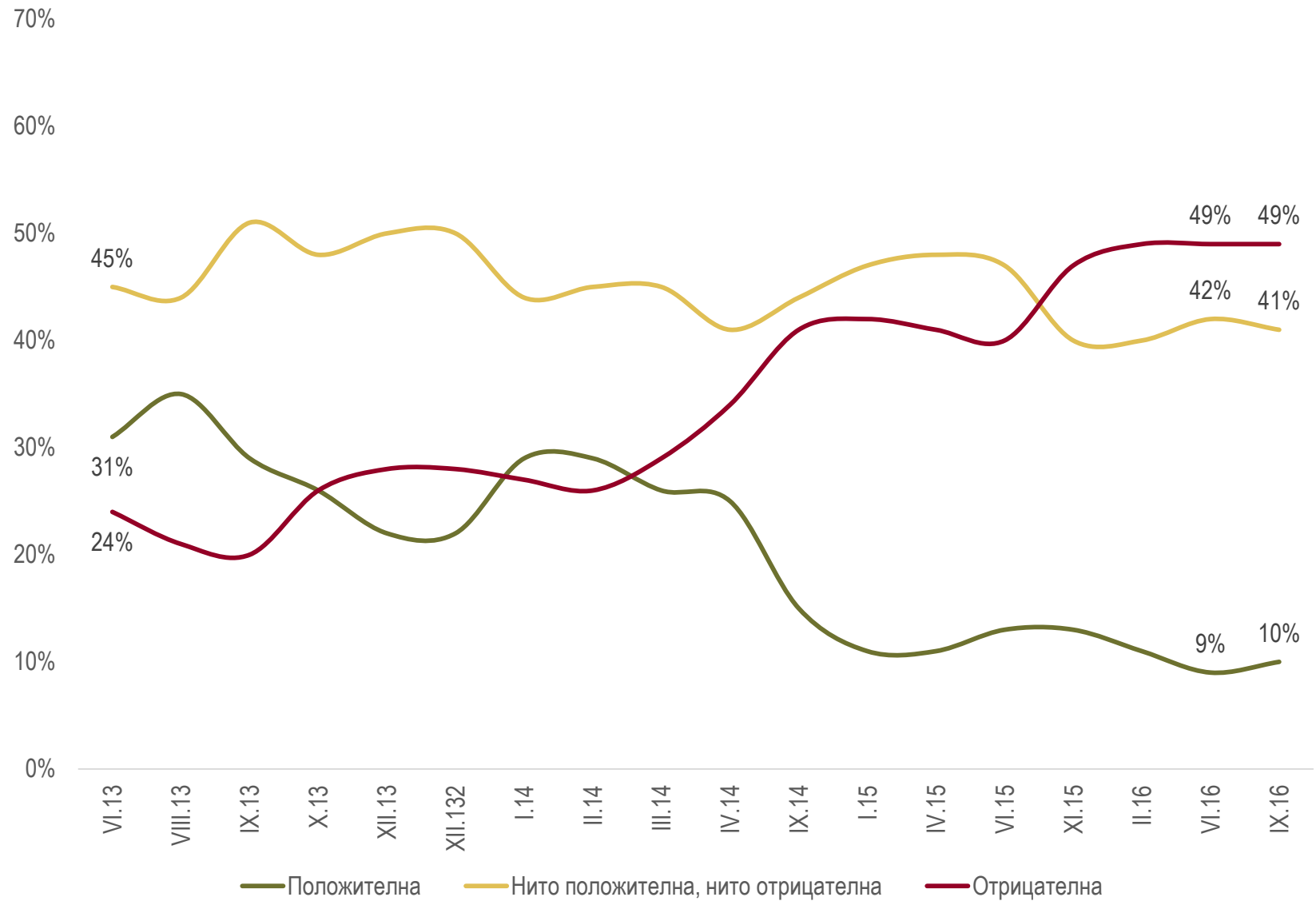
ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПАРЛАМЕНТА

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА ПАРЛАМЕНТА

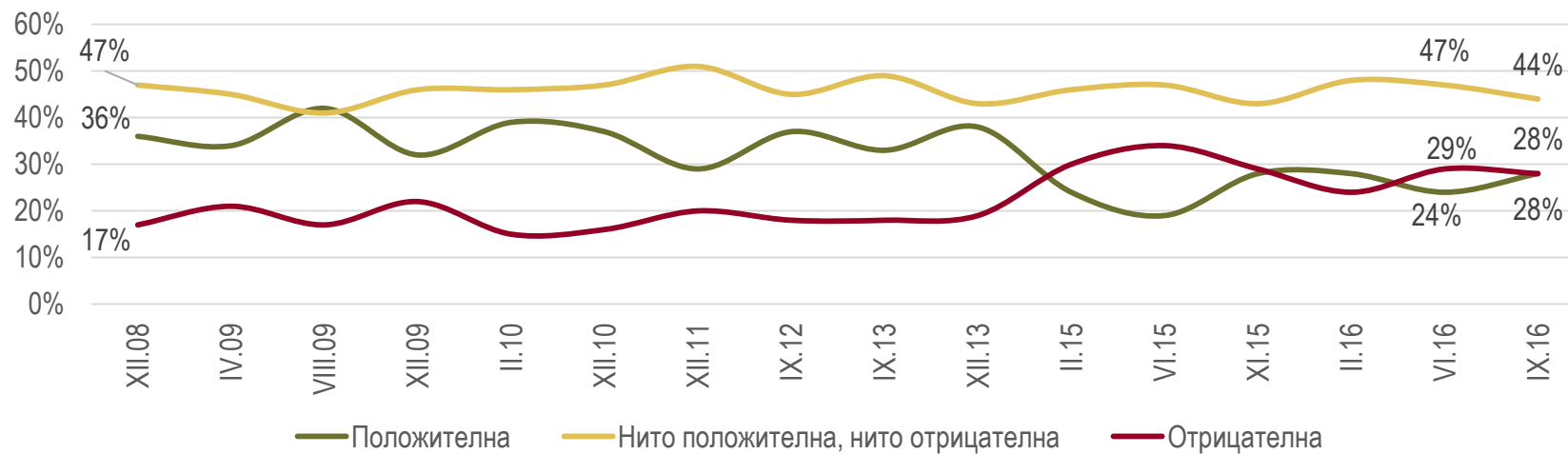

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ГЛАВНИЯ ПРОКУРОР СОТИР ЦАЦАРОВ

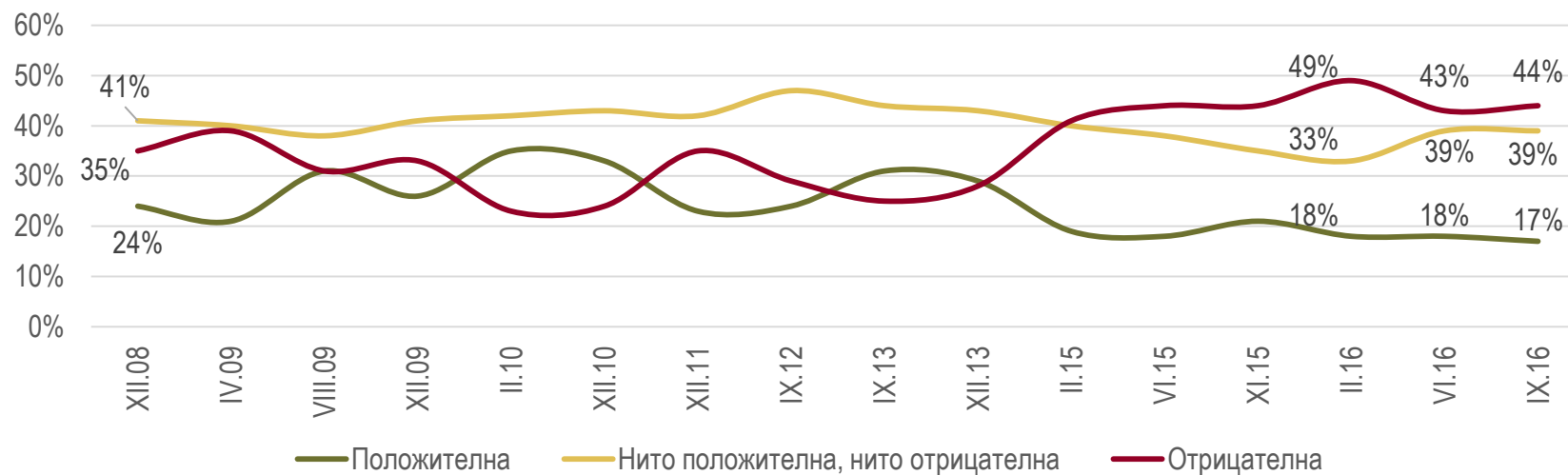

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА АРМИЯ, ПОЛИЦИЯ

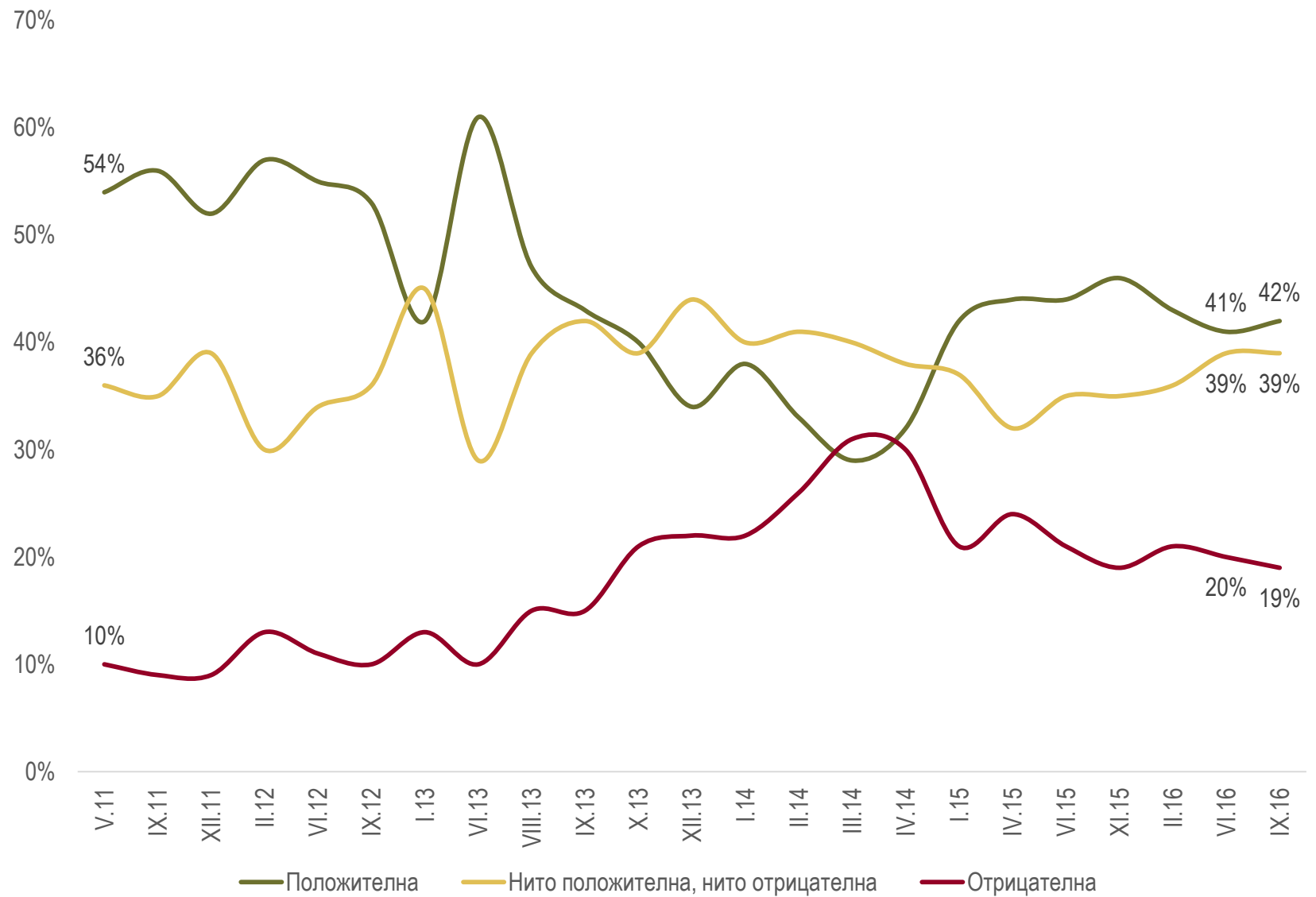
Армия

Полиция

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕВРОКОМИСАР – КРИСТАЛИНА ГЕОРГИЕВА

Доверие в политически лидери и електорални нагласи

ДОВЕРИЕ В ПОЛИТИЧЕСКИ ЛИДЕРИ И ЕЛЕКТОРАЛНИ НАГЛАСИ

Началото на есенния политически сезон се характеризира с малки, но многозначителни промени в рейтинга на политическите лидери. Динамиката отразява най-вече проблемите, които различните части на политическия спектър срещнаха в процеса на номинацията на президентските кандидатури.

Б.Борисов остава най-одобряваният партиен лидер с 32.6% положителни оценки. Действията му през последния месец увеличават обаче поляризацията в отношението към него, която се изразява в ръст както на позитивните, така и на негативните мнения за лидера на ГЕРБ.

Изключително интересна е ситуацията в ляво. След драмата с номинацията на ген. Радев и разтрогването на предизборния съюз между БСП и АБВ, Г.Първанов бележи нов спад от 2% и така за първи път рейтингът на бившия президент пада до този на председателя на БСП – 18.3% за Г.Първанов, 18.5% за К.Нинова. Новият председател на БСП излиза от скандалите без поражения.

В тази ситуация, като политик с най-висок личен рейтинг в ляво, се очертава Т.Дончева. Оставайки в страни от раздорите на бившите си съпартийци, тя печели дивиденди и одобрението ѝ се покачва до 21.9%.

Сред националистите с най-висока и нарастваща подкрепа се ползва лидерът на ВМРО и кандидат за президент Кр.Каракачанов, който достига 20% одобрение. Доста по-ниски са рейтингите на другите политици в този спектър – 13.4% за В.Симеонов и 4.5% - В.Сидеров.

Формално щастливата развръзка с излъчването на кандидат-президент на Реформаторския блок след месеци мъчителни преговори, не е довела до позитиви за нито един от лидерите на блока. Всички те запазват относително ниски равнища на обществено доверие – М.Кунева (9.8%), Р.Кънев (7.8%), Н.Ненчев (7.3%), Б. Лукарски (5.4%). Тази свита стартова подкрепа вещае трудна кампания за Тр.Трайков като кандидат на Блок, по който има доста пукнатини.

ДОВЕРИЕ В ПОЛИТИЧЕСКИ ЛИДЕРИ И ЕЛЕКТОРАЛНИ НАГЛАСИ

В декларираните електорални нагласи няма особена динамика. Трябва да се отбележи и това, че на прага на кандидат-президентската кампания водеща роля ще имат не партийните предпочитания, а способността на кандидатите да печелят доверие, надхвърлящо границите на отделните електорати.

57% от гражданите с право на глас декларират, че ще участват в Президентските избори. 51% заявяват готовност да гласуват на Референдума, който ще се проведе заедно с тях. Този процент е само с 2 пункта по-висок от отговорилите положително на същия въпрос месец преди Референдума за електронното гласуване през миналата година. Реалната активност тогава беше 39.67%. Интересен от политическа гледна точка е въпросът, дали провеждането на Референдум заедно с национални избори ще доведе до ръст в избирателната активност, или всенародното допитване отново ще остане по-неглижирано.

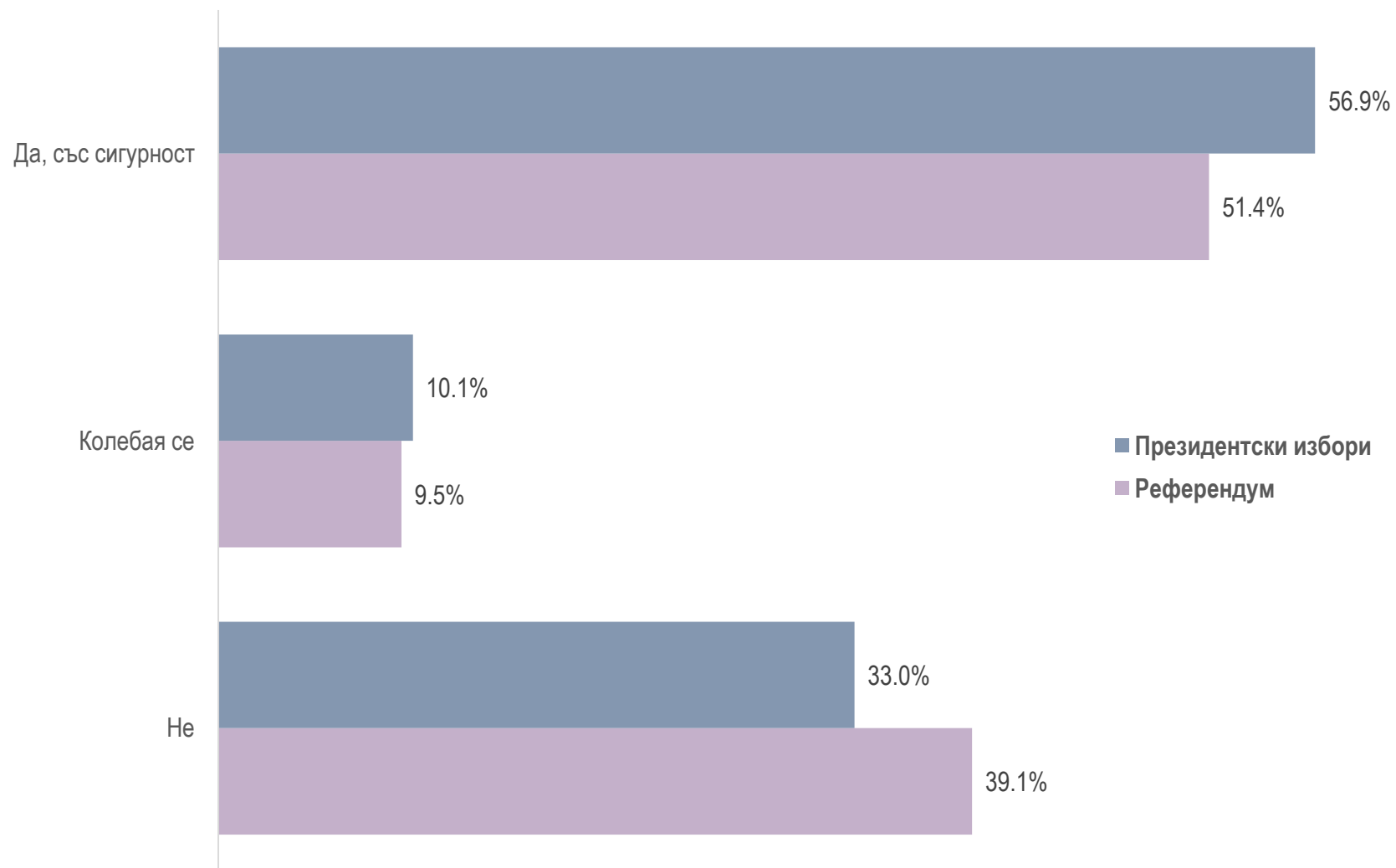
Липсата на номинация от страна на най-голямата и управляваща партия ГЕРБ прави невъзможно точното отчитане на подкрепата за вече известните претенденти за президентския пост. Конкретното име, което ГЕРБ ще посочи, може да повлияе не само на резултата на собствения му кандидат, но и на разпределението на гласовете между останалите. На този етап и на база настоящото проучване, Алфа Рисърч може да се ангажира със следните тенденции по отношение на президентския вот:

- ✓ Изходът от кандидат-президентската надпревара със сигурност ще се реши на втори тур
- ✓ Конкуrentните кандидатури в ляво и съперничеството между основните формации не намаляват, а увеличават електоралната мобилизация на техните симпатизанти
- ✓ Името на кандидата на ГЕРБ има по-малко значение за първи тур на изборите, но може да се окаже решаващо за изхода от втория тур

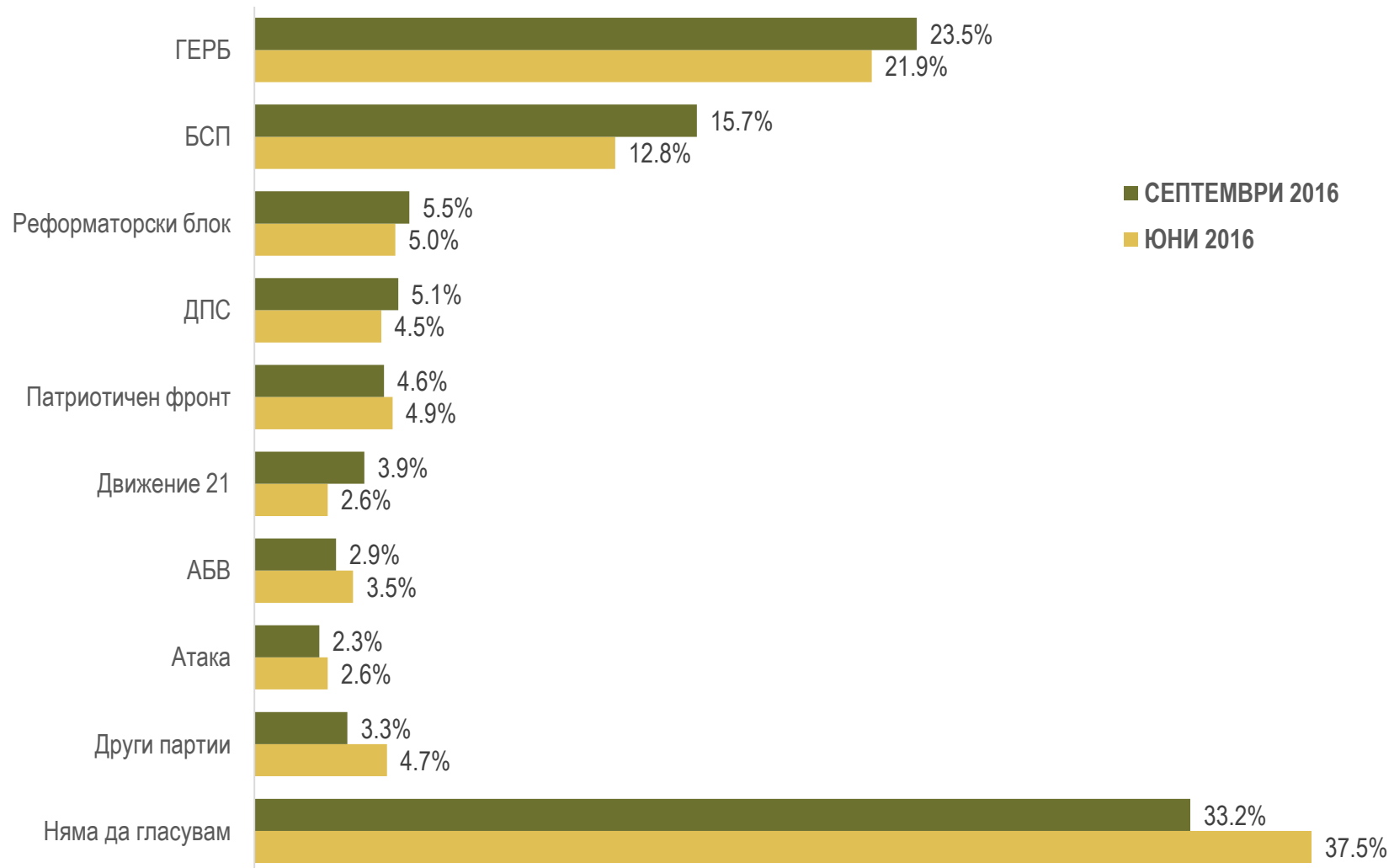
ДОВЕРИЕ В ПОЛИТИЦИ

Рейтинг на доверие	I.15	IV.15	VI.15	XI.15	II.16	VI.16	IX.16
Бойко Борисов	32%	33.4%	33.2%	38.3%	33.4%	31.7%	32.6%
Татяна Дончева	-	-	-	-	21.1%	20.8%	21.9%
Красимир Каракачанов	13%	16.3%	16.7%	18.9%	17.5%	18.3%	20.0%
Корнелия Нинова	-	-	-	-	-	18.4%	18.5%
Георги Първанов	23%	20.2%	22.1%	23.2%	20.3%	20.4%	18.3%
Валери Симеонов	11%	15.3%	15.9%	12.7%	12.3%	13.2%	13.4%
Меглена Кунева	14%	14.3%	14.9%	15.5%	12.5%	9.5%	9.8%
Радан Кънев	14%	14.8%	13.3%	11.8%	10.6%	8.5%	7.8%
Николай Ненчев	8%	8.4%	7.2%	8.1%	7.0%	8.3%	7.3%
Божидар Лукарски	8%	9.1%	8.3%	8.5%	6.3%	5.6%	5.4%
Ахмед Доган	-	-	-	-	4.5%	5.0%	4.9%
Волен Сидеров	8%	9.4%	9.5%	4.8%	4.5%	4.2%	4.5%
Лютви Местан	7%	6.3%	6.9%	6.5%	2.8%	3.8%	2.1%

ЩЕ ГЛАСУВАТЕ ЛИ НА ПРЕЗИДЕНТСКИТЕ ИЗБОРИ И РЕФЕРЕНДУМА?

ЕЛЕКТОРАЛНИ НАГЛАСИ ЗА ПАРЛАМЕНТАРЕН ВОТ

Contact details:
Alpha Research
54, Iskar Str.
1000 Sofia, Bulgaria

Tel.: +359 2 983 60 56
Fax: +359 2 983 60 67

E-mail: headoffice@alpharesearch.bg
www.alpharesearch.bg